

ΗΔΟΝΙΣΜΑΤΑ ΑΓΟΡΙΩΝ

— "Ε, παιδιά, τραβάμε κατὰ τὸ βοῦρκο, πρότεινεν ὁ Χάσαν στοὺς τρεῖς συντρόφους, χαμογελώντας μυστηριακά.

— Πᾶμε, πᾶμε, ἀποκρίθηκαν πρόθυμα μὲ μιὰ φωνή τ' ἄλλα παιδιά πού τὸ μεγαλύτερο μόλις εἶχε συμπληρώσει τὸ δωδέκατο χρόνο καὶ τὸ μικρότερο τὸν ὄγδοο. Μόνον ὁ Χάσαν ἔμπαινε στὸ δέκατο τέταρτο.

Ἦταν ἡ τελευταία ἐβδομάδα τοῦ Τρυγητῆ. Τὸ εὐεργετικὸ νερὸ τοῦ Νείλου πού πλημμυροῦσεν ἄφθονο, κάθε χρόνο, τὴν ἴδια ἐποχὴ κάθε πιθαμὴ καλλιεργημένης γῆς σ' αὐτὴν τὴν περιφέρεια, μόλις εἶχε ἀποτραβηχθεῖ. Τὸ φελλάχικο χωριὸ τὸ κτισμένο στὴ μέση τοῦ κάμπου καὶ παρόμοιο μὲ νησί τις προάλλες, ξαναγύριζε τώρα στὴν πρωτινὴ του ὄψη. Κι αὐτὰ τὰ καϊκάκια τὰ μεταφερόμενα ἀπὸ τὸ μεγάλο ποταμὸ γιὰ τὴ συγκοινωνία εἶχαν πλεῖα ἐπιστρέψει σὴν κανονικὴ τοὺς ὁχθῇ. Ὁ τόπος ξανάβλεπε τὴ φυσικὴ του εἰκόνα καὶ τοῦ ζωοδότῃ τὰ νερὰ περιορίζοντουςαν πάλι στὴν κοίτη τους.

Τὰ τέσσαρα ἀγόρια βγαίνοντας ἀπὸ τὸ στενοσόκακο προχώρησαν πρὸς τὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ. Ἀπὸ κεῖ φαινόντουσαν τὰ χωράφια πού δὲν εἶχαν ἀκόμη στεγνώσει κ' ἔλαμπαν κάτω ἀπὸ τὶς καυτερὲς ἀχτίδες τοῦ ἥλιου μοιάζοντας ἀπέραντο σοκολατένιο πέλαγος. Ἀμέτρητοι φελλάχοι βυθισμένοι ὡς τὰ γόνατα καὶ πλειὸ πάνω, ἄλλοι ὀλόγυμνοι κι ἄλλοι μ' ἓνα μόλις πανὶ στὴ μέση, πολεμοῦσαν παντοῦ ἀπὸ τὰ χαράματα ρίχνοντας σπόρους σιταριοῦ καὶ κριθαριοῦ, καλαμποκιοῦ καὶ φακῆς, κουκιῶν καὶ ρεβιθιῶν. Ἀρχιζεν ἡ ἐποχὴ τῆς σπορᾶς.

Τὰ παιδιά, φθάνοντας κοντά, ξεγδύθηκαν κάνοντας μικρὸ δέμα πάνω στὸ στέρεο χῶμα, τὶς μοναδικὰς γκελεμπίες πού σκέπαζαν χειμῶνα καλοκαῖρι τὰ κορμιά τους. Καὶ μ' ἀπάθεια δίχως καμμιὰ ντροπὴ γιὰ τὴ γύμνια, πού φανέρωνε ὅλες τὶς σωματικὰς λεπτομέρειες, ὅσες ἐπιτρέπει ἡ κοινωνικὴ συνθήκη κι ὅσες κρύβει ἡ σύγχρονη σεμνοτυφία, ἔτρεξαν χαρούμενα πάνω στὴ νοτισμένη γῆς. Καὶ τὰ πόδια βυθίσθηκαν στὴν πηχτὴ λάσπη ὡς τὰ γόνατα καὶ δυσκολεύοντας κάπως τὶς κινήσεις. Τότες τὰ παιγνίδια πῆραν δρόμο ζωηρὰ καὶ καλόβουλα.

Πρῶτα διᾶλεξαν τὸ πάλαιμα. Θὰ πάλαιβαν οἱ δυὸ μικρότεροι

μέ σκοπό ποιὸς θὰ βουτοῦσε τὸν ἄλλο ὥς τὸ λαιμὸ μέσα στὸ βοῦρκο. Ὑστερα ὁ νικητὴς θ' ἀντίκρυζε τὸν τρίτο καὶ στὸ τέλος ὁ Χάσαν, ὁ μεγαλύτερος, θὰ τάβαζε μέ τοὺς δυὸ νικημένους.

Γνωστὸ πὼς τὰ παιδιὰ τοῦ Νείλου δὲν δείχνουν ἐξαιρετικὴ τάση πρὸς τὸν ἀθλητισμό, ἐκτὸς ἂν κατατάξουμε σ' αὐτὸν πολὺ πρῶϊμα γυμνάσματά τους σ' ἐρωτικούς ἀγῶνες, ὅπου βέβαια διακρίνονται ἀπὸ τοὺς ἄλλους λαούς. Κ' οἱ τέσσερις μικροὶ συντρόφοι προτίμησαν τὸ πάλαιμα ὄχι γιὰ σωματικὴ ἐξάσκηση καὶ ἄμλλα παρὰ μόνο γιὰτι λαχταροῦσαν τὰ κωμικὰ ἐπακόλουθα μέσα στὴ γονιμοποιὸ μαυριδερὴ ζύμη.

Καὶ τί γέλια, τί χάχανα ποὺ ξέσπασαν σὰν ἦλθαν στὰ χέρια οἱ δυὸ πρῶτοι!

— Μή, μή, φώναξε κάποτες ὁ μικρὸς Σουλεϊμάν, μή καὶ γαργαλιέμαι!

— Δίχηο ἔχει, δίχηο ἔχει, παρατήρησαν οἱ δυὸ παραστεκούμενοι.

— Ἀπαγορεύεται τὸ γαργάλιμα, γνωμοδότησε κι ὁ Χάσαν μέ στόμφο, ποὺ θὰ ζήλευε κ' ἓνας ἀρχαῖος ἑλλανοδίκης.

Ἔτσι τὸ πάλαιμα ἐξακολούθησεν ἀρκετὴ ὥρα, ὥσπου μ' ἐπιδέξιο τράβηγμα τοῦ ἀντίπαλου, γλύστρησεν ἀνάσκελα ὁ μικρὸς Σουλεϊμάν θουτώντας στὴν πηχτὴ λάσπη.

-- Ἡ σείρά σας, εἶπεν ἀνάργητα ὁ Χάσαν στὸ νικητὴ καὶ στὸν τρίτο κ' ἐνῶ χυμοῦσαν αὐτοί, ὁ ἓνας ἐνάντια τοῦ ἄλλου, ὁ ταπεινωμένος Σουλεϊμάν σηκωνόταν λασπωμένος, ἄκεφος καὶ μοιάζοντας χάλκινο ἀριστούργημα μεγάλου τεχνίτη, μόλις βγαλμένο ἀπὸ τὸ ἐργαστήρι. Γιὰ μιὰ στιγμὴ αἰστάνθηκε νὰ βουρκώνουν τὰ μάτια του ἀπὸ φυσικὴ ντροπὴ τοῦ νικημένου. Μὰ ἐμπρὸς στὸ θέαμα τῶν δύο φίλων ποὺ πάλαιβαν γλήγωρα ξέχασε τὸ ἀτίχημα κ' ἔσιμξε μέ τοὺς ἄλλους, ξεθαρρεύοντας τὸν ἀντίπαλο τοῦ νικητὴ του μέ κολακευτικὰ ἐπίθετα καὶ χαροποιῆς φωνές.

Ὅμως τὸ μεγάλο γλέντι ἄναψε στὸ τέλος τοῦ ἀγῶνα, σὰν πῆρε σείρὰ ὁ Χάσαν νὰ παλαίψει μέ δυὸ. Δίχως ὑποχώρηση σὲ τύπους, οἱ μικρότεροι ρίχθηκαν πάνω του προσπαθώντας νὰ τὸν γονατίσουν. Ἀλλ' αὐτὸς παρουσίαζε μοναδικὴ ἀντοχή, πότε ξαπλώνοντας τὸν ἓνα πάνω στὸ μαλακώτερο στρῶμα ποὺ θὰ ὄνειρευόταν κανεὶς καὶ πότε ἀρπάζοντας τὸν ἄλλο σφικτὰ κάτω ἀπὸ τὴ μασχάλῃ του. Μολαταῦτα ἀδυνατοῦσε νὰ καταβάλλει σύνωρα καὶ τοὺς δυὸ. Ἔτσι τὸ πάλαιμα ἀναγεννιώταν καὶ τὰ ξεφωνητὰ ζωήρευαν περισσὰ ἀπὸ

τὴν ἀνείπωτη εὐχαρίστηση ποὺ χάριζε στοὺς παλαιστῆς τὸ ἄγγιγμα τῆς γυμνῆς σάρκας.

Ἦσαν εὐτυχησμένοι καὶ ξένοιαστοι οἱ τέσσερις μικροὶ φελλάχοι. Ἀφωσιωμένοι στὰ παιγνίδια δὲ λογάριάζαν τὸν αὐριανὸ τους ρόλο. Δὲν τοὺς δινόταν ἡ εὐκαιρία νὰ σκεφθοῦν μήτε τί θὰ ξημέρωνεν ἡ ἀκόλουθη μέρα. Κι οὔτε ρωτοῦσαν. Ἡ χρυσὴ ἡλικία χάριζε φτερὰ στὴ στενὴ τους φαντασία καὶ τοὺς ἀλάργευε πρόσκαιρα ἀπὸ τὶς ἄλυσσίδες ποὺ δέναν τὴ μεγάλη μάζα ὅπου αὐτοὶ ἀνῆκαν.

Ἡ ἀκαλλιέργητη σκέψη ἀκίνητοῦσε καὶ δὲν τοὺς φώτιζε νὰ νοιώσουν τὴν ἀφορμὴ ποὺ ἐσπρωχεν ἀμέτρητα ὄντα αὐτὴ τὴν ἴδια ὥρα νὰ πλημμυρίζουν ἀγνάντια τοὺς τὰ χωράφια. Ὁ ἄγουρος λογισμὸς δὲν τοὺς εὐκόλυνε νὰ αἰστανθοῦν τὴν ἀξία τῆς προσφορᾶς πρὸς τὸ δράκοντα τῆς ζωῆς ὅλων αὐτῶν τῶν γονιῶν, ἀδελφῶν, συγγενῶν καὶ συχωριανῶν. Ἡ ἔλλειψη σχετικῆς πείρας ἐμπόδιζε ν' ἀναμετρήσουν τ' ἀποτέλεσμα τῶν κόπων ποὺ φέρνει ἡ δουλειὰ στὸ ὑπαιθρο ἀπὸ τὸ γλυκοχάραμμα ὥς τὸ σύνθαμπο. Μήτε τοὺς πίκραινε ἀκόμη ἡ γνώση, πὼς οἱ μόχθοι ποὺ ἄρχιζαν μὲ τὸ ὄργωμα καὶ τὸ ρίξιμο τοῦ σπόρου καὶ τελείωναν μὲ τὸ θέρισμα, ποτὲς δὲ στεφανώνονταν μ' ἀνάλογη ἀνταπόδοση. Ἡ χρυσὴ ἡλικία τοὺς νάρκωνε κι ἀργοποροῦσε τὴν τραγικὴ στιγμὴ, ὅπου θὰ ξάνοιγαν τὴ σημασία τῆς αὐτοσυντήρησης.

Εἴπαμε, ἦσαν παιδιὰ ξένοιαστα κ' αἰσιόδοξα. Γι' αὐτὸ ὕστερα ἀπὸ ἐπίμονο πάλαιμα, σὰν κατῳρθωσαν στὸ τέλος οἱ δυὸ μικρότεροι, ἀπὸ συγκατάβαση τοῦ Χάσαν, νὰ τὸν τυλίξουν στὴ λάσπη, οἱ φωνῆς ἔφθασαν στὸ διαπασῶν κ' ἡ ζωνρότητα κ' ἡ εὐχαρίστηση στ' ἀπροχώρητο.

Ἕνας μικροπόλεμος ἀκολούθησε μὲ σβώλους πηχτῆς λιάσπης. Εἶτε ὅμως γιατί τὸ νέο παιγνίδι δὲν ἱκανοποιοῦσεν ὅλους, εἶτε γιατί τὸ κάμμα τοῦ ἡλίου ἐπιδροῦσεν ἐκνευριστικά, σύντομα τὸ παρήτησαν.

Μιὰ ἀπόπειρα γιὰ τρίτο παιγνίδι ἀπότυχε κι αὐτὴ.

Ἔτσι τὸ καθένα φελλαχόπουλο δόθηκε σὲ δική του ἀπασχόληση.

Τὸ ἕνα, ζηλεύοντας κι ἄθελα βοηθώντας τὸ ἔργο τοῦ Παντοδύναμου, καταπιάσθηκε νὰ δημιουργεῖ ἀνθρώπινα χωμάτινα ὁμοιώματα, ποὺ μόλις τ' ἀποτελείωνεν, τ' ἀράδιαζε πάνω στὸ βοῦρκο, ἴσως μὲ τὴν ἐπιφύλαξη ἀργότερα νὰ τὰ πλουτίσει καὶ μὲ ψυχὴ. Φυσικὰ δὲν διατηροῦνταν γιὰ ν' ἀπολάβουν τὴ ζωὴ καὶ νὰ δοξάδουν τὸν πλάστη τους. Ἡ σχηματισμένη λάσπη ἐνωνόταν μὲ τὴν ἀσχημά-

τιστη μάζα κ' ή ύλη λάβαινε την πρωτινή της μορφή συντομώτερα από ό,τι νόμιζεν ό μικρός κι άξεστος δημιουργός.

Τό δεύτερο και τό τρίτο φελλαχόπουλα είχαν ταπεινότερη φιλοδοξία. Άνῆκαν στην τάξη εκείνων που αφιερώνονται στη διόρθωση «των κακώς έχόντων» στη φύση. Λίγο νερό, που λίμναζε εκεί δίπλα σε μικρή γούρνα, κινούσε την προσοχή τους. Προσπαθούσαν λοιπόν σκάβοντας αδιάκι να τραβήξουν παραπέρα τό νερό, δοκιμάζοντας όλόκληρο άρδευτικό σύστημα.

Τέλος ό τέταρτος, ό Χάσαν, βάλθηκε να σχηματίσει λοφίσκο, μαζεύοντας μεγάλο σωρό πηχτής λάσπης. Ένα όμως λεπτό χαμόγελο, που ζωγραφιζόταν στην άκρη των χειλιών, προδίδε στην άσכולία κάποιον σκοτεινό σκοπό, άσχετο με τό κοινό καλό που κυνηγούσαν οι άλλοι. Όρισμένα αυτός ό Χάσαν είχε προικισθεί με πλειό μακρόχρονη πείρα από τους καλούς του φίλους και ζητούσε να την χρησιμοποιήσει.

Από πάνω ό ήλιος έκαιγε γεννώντας θερμές επιθυμίες και ξηραίνοντας τό υγρό χῶμα που σκέπαζε τὰ γυμνά κορμιά τους. Οι φωνές όμως και τὰ πειράγματα λιγόστευαν σιγά, σιγά και κάποιο αίσθημα, σαν αποχαύνωση, τους κυριεύει ανέλπιστα.

Ίσως ό κόρος να κατάβαλλε την παιδική όρμή. Ίσως πάλι κανένα τολμηρό σχέδιο να κυφορόταν στον ξαναμμένο λογισμό που έψαχνεν αναζητώντας τρόπο για την πραγματοποίηση.

Πέρασαν αρκετά λεπτά.

Έξαφνα ό Χάσαν μ' ένα «έπί τέλους» που έβγαλεν από την καρδιά του αποφασιστικά, όσο κι άνεξήγητα, ξαπλώθηκε προύμουντα πάνω στο μαλακό κ' ελαστικό λοφίσκο που είχε σωρέψει.

Τότες ξετυλίχθηκε μιὰ κρωτόφαντη σκηνή.

Ό Χάσαν αφού έμεινε κάμποσα λεπτά ξαπλωμένος προύμουντα, άνασηκώθηκε λίγο, στήριξε τον κορμό πάνω στά δυό του χέρια κι άρχισε να κινεί ρυθμικά τους γλουτούς εμπρός και πίσω, μισοβυθισμένος όντας στη λάσπη από τη μέση και κάτω. Κανένas δισταγμός, καμμιὰ ντροπή δέν πρόβαλαν στην κρίση του, μήτε συνεριά για την παρουσία των άλλων παιδιών.

Και περίεργο. Οι τρείς άλλοι, μικρότεροι, στο αντίκρουσμα της άσכולίας του Χάσαν, που σὰ να την πρόσμεναν από ώρα, δέν έχασαν καιρό. Αφίνοντας διαδοχικά τὰ έργα τους, ξαπλώθηκαν προύμουντα, όπου βρέθηκεν ό καθένας, και μιμήθηκαν τό φέρεσιμο του Χάσαν. Δέν ύστέρησε μήτε ό μικρός Σουλεϊμάν, που πρώτη φορά

γευόταν κάτι, πού κανέννας δὲν τοῦ εἶχεν ἐξηγήσει τὴ σημασία, μήτε τὸ ἀποτέλεσμα.

Τὸ καινούργιο παιγνίδι, ὅπως ὅλοι τὸ νόμιζαν, φαίνεται πῶς τοὺς συνεπῆρε τυφλὰ καὶ σύψυχα. Κανέννας δὲ μιλοῦσε τώρα. Μόνο πότε, πότε ἔρριχναν κλέφτικες ματιές ὁ ἓνας στὸν ἄλλο.

Ἀμολόγητο στεκόταν τὸ μυστηριακό τους ὄργιο. Ἀφύσικη ἡ ἐνέργειά τους. Ὅμως δὲν ζητιάνευε δικαιολογίες ἡ χρυσὴ τους ἡλικία.

Μήπως ἐνοιωθάν τὸ νόμο τῆς γονιμοποίησης; Δίχως ἀμφιβολία, ὄχι.

Οἱ αἰσθήσεις δὲν ἀναβάν ἀπὸ γνώση, οὔτε ἀπὸ γειτονιά, μήτε κὰν ἀπὸ τὴ φαντασία γυναικείου κορμιοῦ πού πάντα ξυπνᾷ τὴ σάρκα. Ἴσως μάλιστα ν' ἀγνοοῦσαν τέλεια τέτοια ἀφορμή. Ἐδῶ ὁ φωτοβόλος ἥλιος βροντοφωνοῦσε τὴ δημιουργικὴ του δύναμη στὰ τρυφερά αὐτὰ πλάσματα, πού δεχόντουσαν τὶς πρώτες μάχες τῆς ἡδονῆς. Ἐδῶ τὰ κεντήματα τῆς φαντασίας ἀντικαταστοῦσεν ἡ ἀτμοσφαιρικὴ θερμότητα. Ἡ ζεστὴ λάσπη, ἐνεργώντας σὰ γυναίκα, ἐρέθιζε καὶ ἡδόνιζε βαθειὰ τὰ καρωμένα σώματα πού λαχταροῦσαν νὰ ξεσπάσουν, νὰ ξεθυμάνουν κάπου.

Οἱ τέσσερις μικροὶ φελλάχοι ὀργιάζαν ἀπροσποίητα, ἀμέριμνα, ἀρχέγονα, ὀδηγημένοι ἀταβιστικά ἀπὸ τὸ πλεῖο μεγάλοπρεπο ἔνστικτο, πού μὲ τὸν καιρὸ θὰ τοὺς μάθαινε τὸν ἀληθινὸ προορισμὸ τῆς σάρκινης ἐπιθυμίας. Τὸ πλεῖο ἀτίθασσο ἔνστικτο πού κυριαρχεῖ πάνω ἀπὸ ὅλα καὶ λέγεται Γενετήσια Ὀρμή.

Οἱ πρόωροι ἐπαναστάτες τῆς φορμαρισμένης ζωῆς, γυρεύοντας νὰ ἱκανοποιήσουν τὶς αἰσθήσεις πού τόσο νωρὶς μέστωναν μέσα τους, δὲ βασανιζόντουσαν ἀπὸ βαρειά συνείδηση. Τίποτε τὸ τρωτὸ δὲν ξανοιγόταν στὴν πράξη πού ἐρχόταν σὰ λογικὸ ἀποτέλεσμα φυσικῆς ἐξέλιξης.

Ἐμοιαζαν ὅλοι κολυμπητὲς μὲ τὸ ρυθμὸ πού κινόντουσαν. Μὲ τὴ διαφορὰ πῶς δὲν ἄλλαζαν θέση κ' οἱ κινήσεις κανονικὲς καὶ ἀργὲς στὴν ἀρχὴ καταντοῦσαν, ὅσο περνοῦσαν τὰ λεπτά, γοργότερες καὶ νευρικώτερες. Οἱ ματιές τους τώρα ἔλαμπαν καὶ ὁ ἰδρώτας αὐλάκωνε τὰ μέτωπά τους.

Κ' ἡ σιωπὴ δὲν ἔπαυε νὰ βασιλεύει.

Τότες πλεῖο πέρα πάνω στὸ πρόχωμα τοῦ χωριοῦ φάνηκεν ἓνας περαστικὸς ἄνθρωπος.

Ὁ Σὲχ Μούρση σὰν ἀγνάντευε καὶ τοὺς τέσσερις σὲ τὴν ἀσχολούντουσαν, γέλασεν ἀπὸ καρδιάς. Ἡ λειτουργικὴ αὐτὴ ἐκδήλωση τῶν παιδικῶν ὀργανισμῶν δὲν τὸν παρεξένεψε. Μήτε τὴ βαθμολό-

γησε γι' ἀνήθικη. Ἀναλογίσθηκε τὰ νειᾶτα του. Τὸ γνώριζεν ἀπὸ παράδοση πὼς ὅλοι οἱ αἰῶνες ἀντίκρουζαν κάθε χρόνο, τὴν ἴδια ἐποχὴ, παρόμοια πρῶϊμη ἐνέργεια τῶν μικρῶν ἀπογόνων ἐκείνων πού εἶχαν κτίσει τὶς Πυραμίδες. Σεβάσθηκε τὴν ἡλικία πού δεχόταν ἀποφασιστικά τὴ δοκιμασία τῆς σάρκας, κ' ἐξακολουθώντας τὸ δρόμο του, μονολόγησε σιγαλά.

— Ἕνας ὁ Θεὸς καὶ ὁ Προφήτης του ὁ Μοχάμετ. Τὶ μυστήριον, ἡ πλάση σου Κύριε ! Πόσο μοιάζει ἡ μιὰ ζωὴ τὴν ἄλλη ! Πὼς ἐπαναλαμβάνονται οἱ ἀνθρώπινες ἀδυναμίες ἴδιες κι ἀπαράλλαχτες σὲ κάθε γενιά !

Λίγες στιγμὲς ἀργότερα σίμωσε στὸ ἴδιο μέρος δεύτερος φελλάχος. Ὁ Σὲλ Σάλεχ.

Μ' αὐτὸς διάφερε ἀπὸ τὸ Σὲλ Μούρση. Σκλάβος τῆς σύγχρονης ἠθικολογίας καί, φορώντας τὴ λεοντὴ τῆς σεμνοτυφίας, δὲν ὑπόφερε τὴν ἐλάχιστη παράβαση στὸν κώδικα τῆς ἐξωτερικῆς κοινωνικῆς παραστάσεως. Μῆτε χώνευε τὸ ξάκρυσμα ξένης χαρᾶς. Ἔστω καὶ παιδικῆς. Πίστευε φανατικά πὼς μόνον ἡ ἀπαισιοδοξία κι ὁ πόνος τονώνουν τὶς ἀνθρωπιστικὰς τάσεις, ἐνῶ ἡ χαρὰ ἐκφυλίζει τὴ βιωτικὴ ἁρμονία. Ἔτσι θεωροῦσεν ἐπιτακτικὸ χρέος τὸ χτύπημα κάθε διονυσιακῆς ἐκδήλωσεως, πού ξεφανερωνόταν ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτό του.

Σὰ συνερίσθηκε τοὺς μικροὺς γυμνοὺς, ἂν καὶ θυμήθηκε παρόμοιες εἰκόνες καὶ στὴ δική του παιδικὴ ζωὴ, δὲ γέλασε. μῆτε φιλοσόφησε σὰν τὸν πρῶτο περαστικὸ συχωριανό, παρὰ μ' ὅλη τὴ δύναμη φροντοφώνησε :

— Σκυλόπαιδα, βρωμερὰ κι ἀνήθικα, τσακισθεῖτε, φύγετε ἀπ' αὐτοῦ !

Ξαφνίσθηκαν οἱ μικροὶ ἁμαρτωλοὶ στὸ ἄκουσμα τῆς φωνῆς. Τότε πρωτογνώρισαν τὴ δύναμη τῆς κοινῆς γνώμης, τῆς πλασμένης ἀπὸ ἀμφίβολες ἀρχές. Ὁ Σὲλ Σάλεχ χάλκευε τὶς πρῶτες ἀλυσσίδες, τῆς λογικῆς στὸ ἐνστικτο, τῶν ἀνθρώπινων νόμων στὶς αἰσθήσεις.

Τρομαγμένοι, ἄρπαξεν ὁ καθένας τὴ μοναδικὴ γκελεμπία του κ' ἔτρεξαν πλεὶς πέρα, πλεὶς παράμερα, βουβοί, νὰ ἱκανοποιήσουν τὴ φλογερὴ κ' ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη πού τοὺς τυραννοῦσεν. Ἐκεῖ τοὺς ἀκολούθησε πιστὰ κι ὁ μικρὸς Σουλεϊμάν.

ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΑΓΚΑΡΑΔΑΣ